

pertinē vī. magnanim". n. i oībus vult māni
festus esse: et pīs dicit in. 4. ethi. et iō qz su
pīa quādā silitudinē magnanimitatis hēt
vel fungit: inde est qz non directe ex supbia
huiusmodi vitia oriūtū qz vītū fraude et do
lo. magis autē bī pītēt ad auaritīa qz pīpias
vīlītāē qz pīpēdēs excellētā. Ad ter
tiū vō qz ira hēt subitū motū. vī pīcipitā
agit et absqz vīlio qz vītū pīd cta vītia lītordi
nate: qz autē alīg insidys vītā ad cedes alio
rū nō pīcēt ex ira: sīz magi ex odio: qz iracū
dus appetit eē manifestus i nocēdo vt dīcīt
pīs in 2° r̄hetorice.

Einde cōside

Drandū ē de pīceptis ad prū
dentīa pīnētib². Et circa
bī querūf duo. pī de pīcepti
pīnētib² ad prūdentīa. 2° dī
pīceptis pīnētib² ad vītia oppīsta.

Ad prīmū sic pro

cēdīt. Vī qz de prūdentīa fūerit dāndū alīqz
pīceptū intē pīcepta decalogi. De pīncipaliōrī
n. vītute pīncipaliōrī pīcepta dari dōbēt. sīz pī
ncipaliōrī pīcepta legīs sūt pīcepta decalogi.
cu gī prūdentīa fit pīncipaliōrī intē virtutes mo
rāles: vī qz de prūdentīa fūerit dāndū alīqz
pīceptū intē pīcepta decalogi. Ad. In doctri
na euāgelīca vītīf lex maxime qz tū ad
pīcepta decalogi. sīz in doctrina euāgelīca da
tur pīceptū dī prūdentīa: vt pīz Marth. io. Esto
te prūdētes fūcūt serpētes. gī intē pīcepta dīca
logi debūt pīcipi actus prūdentīa. Ad. Alīa
documēta veteris testamēti ad pīcepta dīca
logi ordinant: vītīf et Malach. vlt. dī. Men
tote legis moysi fūi mei quā mandauit ei in
oreb. sīz in alīs documētis veteris testamēti
dāt pīcepta dī prūdentīa: sic puer. 3. Ne initar
prūdentīa tue. t. i. 4°. cap. Palpebre tue pīce
dāt gressus tuos. g. et i lege dāt aliqz pīce
ptū de prūdentīa dari: et pīcipiue intē pīcepta de
calogi. Ad. dō qz sic sīt dictū ē cu de pīceptis
ageret: pīcepta decalogi sic data sit oī pīpō
ita etiā cadūt i extimatōe oīz qz ad nālem
rōem pīnētā pīcipiue autē sūt de dictamine
rōnis nālīs fīnes hūane vite g se hīt i agen
dis: sicut pīcipia nālīr cognita i speculatiūis
vt ex sīt dictis pīz prūdentīa autē nē circa finē
sīz circa ea qz sūt ad finē vt sīt dictū ē. et iō nīsu

it 2ueniēs vt intē pīcepta decalogi alīqz pīce
ptū ponere ad prūdentīa pīnētōe directe: ad
quā tñ oīa pīcepta decalogi pīnēt fīm qz ipa
ē directua oīz virtuosoz actū. Ad pri
mū gī dō qz pīnētā sit simplr pīncipaliōr
oīb alīs virtutib² moralib². iusticia mī pīci
paliōr re pīcīt rōem debiti qz regriſ ad pīce
ptū: vt sīt dictū ē. et iō pīncipaliōr pīcepta legīs
qz sūt pīcepta decalogi magis debuerunt ad
iusticiā qz ad prūdentīa pertinē. Ad secū
dūm vō qz doctrina euāgelīca ē doctrina p
fectōis: et iō oportuit qz in ipa pīfecte instru
ere hō de oīb qz pīnēt ad rectitudinē vite
sīt fīnes sīt fīne ea qz sīt ad finē: et pīpō
tōpītūt i doctrina euāgelīca etiā de prū
dentīa pīcepta dari. Ad tertīū vō qz sīt
alīa doctrina veteris testamēti ordīnat ad
pīcepta decalogi vt ad finē: ita etiā 2ueniēs
sīt vt in subsequentib² documētis vētīs
testamēti boies instruerēt de actu prūdētīe
qz circa ea qz sūt ad finē.

Ad secūdūz sic proce

dī. Vide tōt i veteri lege fūerūt incōueniē
ter pīcepta phibītīa pīposita de vītīs oppo
fitis prūdētīe. Opponūt. n. prūdētīe nō i ni
nus illa qz hīt directā oppositōem ad ipam
sīt: iprūdētīa et pītēt ei qz illa qz cu ipa sili
tūdīne hīt: sīt astutia et qz ad ipam pīnēt. sīz
bī vītīa phibēt in lege. dī. n. Leuit. 19°. Nō
facies calūnīā pīximo tuo. et Deut. 25°. Nō
bēbis i sacculo tuo diuersa pōdera min² et
mai². gī de illis vītīs qz directe opponunt
prūdētīe alīqz pīcepta phibītīa dari debue
rūt. Ad. In mītis alīs reb² pōt fieri fraudē
qz i emptōe et vēditōe. i cōueniēt gī fraudē
i sola emptōe et vēditōe lex phibītī. Ad. Ea
dē rō ē pīcipiēdī actū virtutē et phibēdī actū
vītī oppīstī: sed actū prūdētīe nō inueniēt
i lege pīcepti. gī nec alīqz oppīstīa vītī dībue
rūt i lege phibītī. Ad. Sīz hīt pīz pīcepta le
gis idūcta. Ad. Dīcēdūz qz sic sīt dictū ē: iu
sticia maxime respīc rōem debiti qz regriſ
ad pīceptū: qz iusticia ē ad reddēdū debiti
alī: vt. i. dīces. astutia at qz ad executōe
maxime comittit in bls circa qz ē iusticia vt
dic. u. ē. et iō 2ueniēs sīt vt pīcepta phibītī
ua dārent i lege de executōe astutie inqzītū
ad iniusticiā pīnēt: sic cu dolo et fraude ali
qz alicui calūnīā ingerit vt ei bona surrip t
Ad pīmū gī dicendū qz illa vītī qz directe

XXX

Opponit prudētie manifesta & trarietatē: nō ita p̄tinēt ad iniusticiā sicut executio astutie & iō nō ita p̄hibet in lege sicut fraus & dolus q̄ ad iniusticiā p̄tinēt. Ad scdm dicēdū q̄ oīs fraudis v̄l dolus cōmissa in his q̄ ad iniusticiā p̄tinēt pōt intelligi eē p̄hibita Leuit. 19. in p̄hibitōe calunie: p̄cipue at solet fraudis exerceri & dolus in emptōe & venditōe: fīm illud Ecl. 26. Nō iustificabis capo a pctō labior̄ pp̄t b̄ spālit p̄ceptū p̄hibitū daf in lege de fraude circa emptōes & venditōes cōmissa. Ad tertium dō q̄ oīa p̄cepta de acti bus iusticie i lego data pertinēt ad executio nē prudētie: sicut & p̄cepta p̄hibitua data d̄ furto calunia & fraudulēta venditōe p̄tinēt ad executōem astutie.

Onsequēt post prudētiā cōsiderā dū ē d̄ iusticia. Circa quā q̄druplex cōsideratio occurrat. Prima ē de iusticiā. Secunda de p̄tib'ei'. Tertia d̄ dono ad b̄ p̄tinēte Quarta d̄ p̄cepta ad iusticiā p̄tinētib'. Circa iusticiā vō cōsiderāda sūt q̄tuor 1° p̄ gdem de iure. 2° de ipsa iusticia. 3° d̄ in iusticia. 4° de iudicio. Circa p̄mū q̄ruñ q̄tuor. p̄ virū ius sit obm iusticie. 2. vtrum ius suenient̄ diuidas i ius nāle & positivū. 3. vtr̄ ius gētiū sit idē qđ ius nāle. 4. vtr̄ ius dñatiū & p̄nū debeat specialiter distingui.

Ad primum sic p̄co cedit. Ut q̄ ius nō sit obm iusticie. Dicit. n. Celsus iurisconsult⁹: q̄ ius est ars boni & eg. ars aut̄ nō ē obm iusticie: sed ē p̄ se v̄tus iel lectualis q̄ ius nō ē obm iusticie. P. Lep. sicut Isidor⁹ dicit i li. ethimol. iuris ē spēs. lex aut̄ non ē obiectu iusticie: s; magis prudētie. vñ & phs legis positivā partē prudētie ponit. q̄ ius nō ē obm iusticie. P. Iusticia p̄ncipalit subiecta boiez deo. dīc. n. Aug⁹ in li. de morib' ecclie. q̄ iusticia ē amor tm̄ deo seruies: & ob h̄ bñ imperās ceteris q̄ boi subiecta sūt: sed ius nō pertinet ad diuina: s; solū ad h̄uana. dīc. n. Isidor⁹ i li. ethimol. q̄ fas lex diuina est: ius aut̄ lex h̄uana. q̄ ius nō ē obm iusticie. H̄z ē qđ Isidor⁹ dicit i eodē: q̄ ius dictū est q̄ ē ius. s; iustum est obm iusticie: dicit. n. phs in. s. ethi. q̄ oīs ta kēm bitum volūt dicere iusticiā a quo oīa

etni iustorum sūt. q̄ ius ē obm iusticie. Ad dō q̄ iusticie propriū ē inter alias virtutes: vt ordinet boiem in his q̄ sunt ad alterū. importat. n. eq̄ilitatē quādam: vt ipm nomē demonstrat. dicitur aut̄ v̄lgariē ea que adequātur: iustari. eq̄ilitas aut̄ ad alterz e. alie autem v̄tutes p̄ficiū boiem solū in his q̄ ei sueniunt fīm seipsum. sic q̄ istud qđ ē rectū i opibus aliaz v̄tutū ad qđ tēdit intētio v̄tutū q̄s i p̄priū obm non accipit nisi p̄ cōparatōem ad agētē. rectū vō qđ ē in ope iusticie etiam p̄ter cōparatōem ad agētē iustitiae p̄ cōparatōem ad aliud. illud. n. in ope nō d̄ esse in sū qđ r̄ndet fīm aliquā eq̄ilitatē alteri: puta recōpensatio mercedis debite p̄ frutio ipēso. sic q̄ iustum dicit ēse aliquid quasi h̄ns rectitudinē iusticie: ad qđ terminat actio iusticie ēt nō cōsiderato qualr̄ ab agente fiat. sed in alys v̄tutib' nō cōminat aligd rectū nisi fīm q̄ aliqual fit ab agente: & pp̄t b̄ spālit iusticie pre alys v̄tutib' determinat fīz se obm qđ vocat iustū: & b̄ qđem ē ius: vñ manifestū ē q̄ ius ē obm iusticie. Ad primū q̄ dicēdū q̄ cōsuetū ē q̄ noīa a sui p̄ma ipo siōe retorqueans ad alia signanda: sicut noī men medicinē ipositiū ē p̄mo ad significandū remediū qđ p̄stāt infirmo ad sanādū: deinde tractū ē ad signandum artē qua b̄ sit: ita ēt b̄ normē ius p̄ impositū ē ad significandū ipam rē iusta: postmodū aut̄ ē deriuatū ad artē qua cognoscit qđ sit iustū. & vlt̄ri ad significandū locū i q̄ius redditū: sicut d̄ aligs cōparere i iure: & vlt̄ri d̄ ē ius qđ redditur ab eo ad cui⁹ officiū p̄tinet iusticiā facē: licet etiā id qđ decernit hi iniquuz. Ad scdm dō q̄ sicut eoz q̄ p̄ arte exteri sūt: qđā rō in mente artificis p̄existit q̄ d̄ regla artis: ita ēt illi⁹ opis iustū qđā rō determinat qđā rō p̄existit i mēte q̄i qđā prudētie regla: & b̄ si i scripū redigat vocat lex. est. n. lex fīm Isidor⁹ constitutio scripta. & iō lex nō ē ipsum ius p̄ p̄rie loquendo: sed aliqual s̄ rō iuris. Ad tertium dicēdū q̄ iusticia equalitatē importat. deo aut̄ non possim⁹ equalens recōpēsare: id ē q̄ iustū fīm p̄fectā rōe z n̄ possimus reddē deo. & pp̄t b̄ nō d̄ p̄p̄e ius lex diuina: s; fas. q̄ videlz suffic̄ do ut iplem⁹ qđ possim⁹. iusticia tm̄ ad b̄ tēdit vt hō q̄tum pōt deo recōpēset totalr̄ aīam ei subiectiēs.

Ad secundum sic p̄co